

สารสถานเสาวภา

ปีที่ 3 ฉบับที่ 5 เดือนกุมภาพันธ์ 2566

20 กุมภาพันธ์ 2566
94 ปี ตึก ๔ มะเสง

ผู้อำนวยการภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก สหพันธ์สภาอากาศ และสภาสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ (IFRC) และคณะ เข้าเยี่ยมชมกิจการของสถานเสาวภา

วันที่ 31 มกราคม 2566 ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วิศิษฎ์ สิตปรีชา ผู้อำนวยการสถานเสาวภา สภากาชาดไทย ศาสตราจารย์ เกสักรหญิง ดร.กาญจน์พิมล ฤทธิเดช รองผู้อำนวยการสถานเสาวภา ฝ่ายบริหารและเทคนิค ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นายสัตวแพทย์ณรงค์ศักดิ์ ชัยบุตร รองผู้อำนวยการสถานเสาวภา ฝ่ายวิชาการ ให้การต้อนรับ Mr. Alexander Matheou ผู้อำนวยการภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก สหพันธ์สภาอากาศและสภาสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ (IFRC) และคณะ พร้อมด้วย ดร.อภิชาติ ชินวรรณ ผู้ช่วยเลขาธิการ สภากาชาดไทย ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ในโอกาสเข้าเยี่ยมชมกิจการของสถานเสาวภา ได้แก่ โรงงานผลิตเซรัมและยาปราศจากเชื้อ และสวนงู

สหพันธ์สภาอากาศและสภาสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ (IFRC)

มีหน้าที่ส่งเสริมงานด้านมนุษยธรรมของสภาอากาศและสภาสิ่งแวดล้อมในแต่ละประเทศ ประสานความร่วมมือด้านการบรรเทาทุกข์จากภัยพิบัติทางธรรมชาติ และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันและลดความรุนแรงของผลกระทบจากภัยพิบัติ

ในส่วนของสหพันธ์สภาอากาศและสภาสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ (IFRC) ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก มีหน้าที่ดูแล 38 ประเทศ ในภูมิภาคเอเชียมหาสมุทรแปซิฟิก และตะวันออกกลาง

กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ 2566 สวนงู สถานเสาวภา (ออนไลน์)

เนื่องด้วยวันเสาร์ที่ 14 มกราคม 2566 เป็นวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี 2566 สวนงู สถานเสาวภา จึงได้จัดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ 2566 สวนงู สถานเสาวภา (ออนไลน์) ขึ้น ด้วยการเชิญชวนให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม “งูที่ฉันชอบ” ผ่านทางหน้าแฟนเพจของสวนงู “Snake Farm QSMI – สวนงู สถานเสาวภา” ในระหว่างวันที่ 9 - 15 มกราคม 2566 และสวนงูได้ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับรางวัลจากการร่วมกิจกรรมผ่านทางหน้าแฟนเพจของสวนงูในวันพฤหัสบดีที่ 19 มกราคม 2566 เวลา 10.00 น. โดยมีผู้ที่ได้รับรางวัล จำนวน 10 ราย

นอกจากนี้ สวนงูยังได้เปิดให้ผู้ปกครองพาบุตรหลานเข้าชมสวนงูได้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายในวันเสาร์ที่ 14 มกราคม 2566 และสวนงูยังได้ให้ความร่วมมือสนับสนุนการจัดงานวันเด็กแห่งชาติกับสภาอากาศไทย ประจำปี 2566 ภายใต้ชื่อ “เด็กไทยหัวใจ Volunteer” ในรูปแบบไลฟ์ผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของพิพิธภัณฑ์สภาอากาศไทย (Thai Red Cross Museum) ในวันเสาร์ที่ 14 มกราคม 2566 เวลา 10.00 – 11.30 น. ณ พิพิธภัณฑ์สภาอากาศไทย

โครงการอบรมและฝึกปฏิบัติจับงู (ครั้งที่ 32)

สวนงู สถานเสาวภา สภากาชาดไทย ได้จัดโครงการอบรมและฝึกปฏิบัติจับงู (ครั้งที่ 32) ขึ้นในระหว่างวันที่ 15 -16 กุมภาพันธ์ 2566 เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ สวนงู สถานเสาวภา สภากาชาดไทย เพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับงูที่มีพิษและไม่มีพิษที่สำคัญของประเทศไทย พร้อมทั้งสอนวิธีการจับงูอย่างถูกวิธีโดยใช้อุปกรณ์ต่างๆ และสอนวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นอย่างถูกวิธีเมื่อถูกงูกัดให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ และประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.น.สพ.ณรงค์ศักดิ์ ชัยบุตร รองผู้อำนวยการสถานเสาวภา ฝ่ายวิชาการ ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานเปิดโครงการอบรมและฝึกปฏิบัติจับงูในครั้งที่ 32 นี้ ณ สวนงู สถานเสาวภา สภากาชาดไทย โดยมีผู้เข้าอบรมฯ รวมทั้งสิ้น 20 คน

กิจกรรม “1 Day Special With Mew” ณ สวนงู สถานเสาวภา สภากาชาดไทย

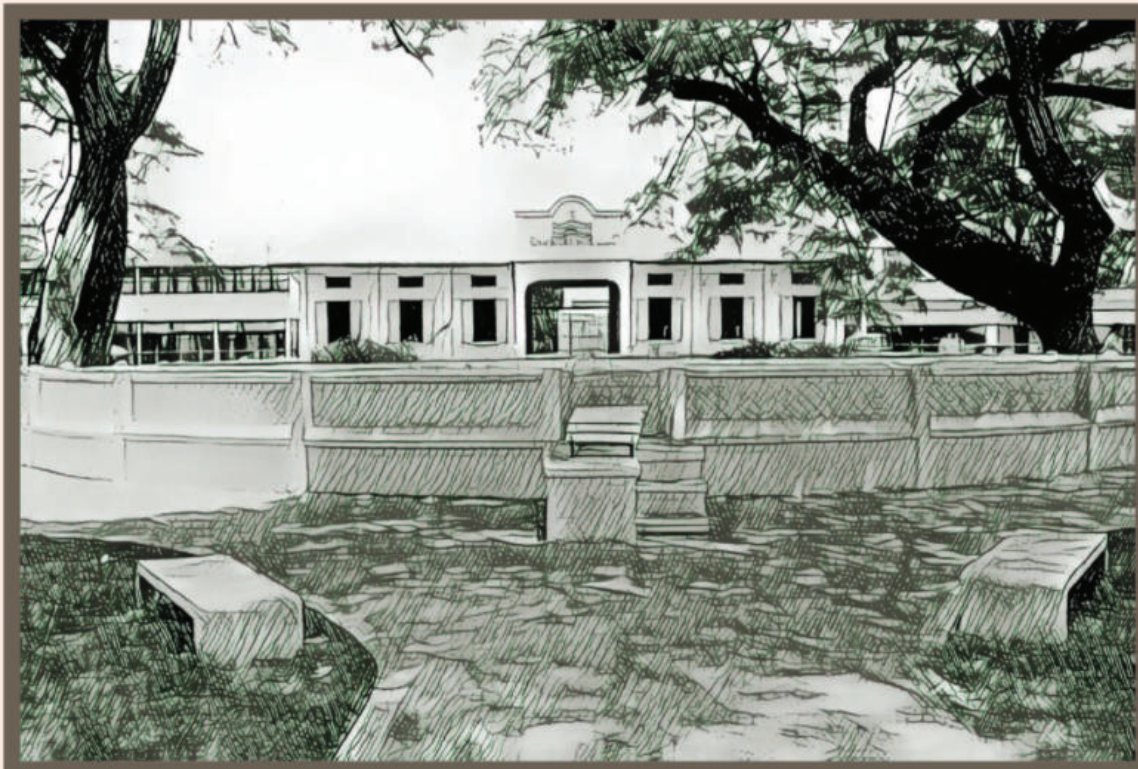
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 19 มกราคม 2566 สำนักสารนิเทศและสื่อสารองค์กร (กลุ่มงานกลยุทธ์องค์กร) สภากาชาดไทย ได้ร่วมกับคณะทำงานจาก “เดลินิวส์ออนไลน์” พร้อมด้วยศิลปิน “มิว – ศุภศิษฏ์ จงชีวีวัฒน์” และแฟนคลับ จำนวน 30 คน เข้าทำกิจกรรม “1 Day Special With Mew” ณ สวนงู สถานเสาวภา สภากาชาดไทย พร้อมมอบสิ่งของต่างๆ และบริจาคเงินจำนวน 17,276 บาท ให้แก่สวนงู สถานเสาวภา

20 กุมภาพันธ์ 2566 94 ปี ตึก ๔ มะเสง

“๔ มะเสง” เป็นตึกที่มีความสำคัญและเก่าแก่ของสวนงู ตึกนี้ได้ถูกสร้างขึ้นเนื่องในวโรกาสที่เจ้านายทั้ง 4 พระองค์ ได้แก่ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพิสมัยพิมลสมัย พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศศิวงศ์ประไพ และพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ได้มีพระชนมายุครบ 4 รอบนักษัตรปีมะเสง จึงได้ทรงบำเพ็ญพระกุศลร่วมด้วยพระประยูรญาติและมิตรได้ประทานเงินจำนวนหนึ่ง แก่สภากาชาดไทยตั้งเป็นทุนขึ้นชื่อว่า “ทุน ๔ มะเสง” เพื่อใช้ในการรักษาผู้ที่ถูกสัตว์พิษกัด ต่อมาทรงอนุญาตให้สภากาชาดไทย แบ่งเงินส่วนหนึ่งจากทุนนี้มาใช้สำหรับสร้างตึก “๔ มะเสง” ขึ้นในบริเวณพื้นที่ของสถานเสาวภา ซึ่งทั้ง 4 พระองค์ ได้เสด็จทรงประกอบพิธีเปิดตึกเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2472 โดยใช้ตึกนี้เป็นสถานที่เลี้ยงสัตว์พิษชนิดต่างๆ และใช้เป็นพิพิธภัณฑ์ เพื่อเก็บรวบรวมสัตว์ที่มีพิษและไม่มีพิษให้ประชาชนที่สนใจได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ได้ สภากาชาดไทยจึงได้ตั้งชื่อตึกนี้ว่า “ตึก ๔ มะเสง” เพื่อเป็นการระลึกถึงพระเมตตาของเจ้านายทั้ง 4 พระองค์

สวนกุหลาบสวนเสวย
ในอดีต

หลังจากที่ "ตึก ๔ มะเสง" เปิดทำการต่อเนื่องมากกว่า 70 ปี สภาพของอาคารก็ได้ชำรุดทรุดโทรมและพื้นที่ใช้สอยก็ไม่เพียงพอกับการใช้งานในปัจจุบัน ดังนั้น ใน พ.ศ. 2549 สภาการศึกษาไทยจึงได้รื้อถอน "ตึก ๔ มะเสง" (หลังเดิม) และสร้าง "ตึก ๔ มะเสง" (หลังใหม่) ขึ้น เป็นอาคารสูง 5 ชั้น ที่บริเวณเดิม และยังคงใช้ชื่ออาคารเดิม "ตึก ๔ มะเสง" เพื่อรำลึกถึงพระเมตตาของเจ้านายทั้ง 4 พระองค์ โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทยเสด็จฯ เปิดเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2551

พิพิธภัณฑ์สัตว์ภายในตึก ๔ มะเสง สวนกุหลาบสวนเสวย
ในอดีต

ตึก ๔ มะเสง (หลังใหม่)

ข้อมูลและภาพโดย สวนกุหลาบสวนเสวย สภากาชาดไทย

โรคระบาดโควิด-19 ถึงปัจจุบัน: อะไรคือความท้าทายถัดไป?

Ending of COVID-19 Pandemic: What is next?

ตอนที่ 2

บรรยายโดย Dr.Jos Vandelaer

แปลและเรียบเรียงโดย นายสัตวแพทย์บุญเลิศ ลำเลิศเดชา
หัวหน้าฝ่ายชันสูตรและวิจัยโรคในสัตว์

องค์ประกอบของการบริหารจัดการ

- ผู้นำของฝ่ายบริหาร
- เลขธิการขององค์การสหประชาชาติ (UNSG) หรือผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลก (DG-WHO)
- ประสานกลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศ และกลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง

โดยมีความรับผิดชอบ คือ

1. ระบุถึงปัญหาที่ขัดขวางหลักความเสมอภาคและอุปสรรคของการตอบสนองการเตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพ (HEPR)
 - > เน้นย้ำการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ทุกภาคส่วน และ ภาคสังคม ทุกภาคส่วน
 - > ยึดถือเป้าประสงค์ของภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ จัดลำดับความสำคัญ และนโยบาย
2. ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ บรรทัดฐาน และนโยบาย
3. ระบุอุปสงค์และช่องว่าง และทำการระดมทรัพยากรด้วยความรวดเร็ว
 - > เน้นย้ำที่การปรับใช้และการสนับสนุนแหล่งทรัพยากรสำหรับ HEPR

2. ระบบการทำงาน (Systems)

Systems

Capacity

Alert and Response teams
(interoperable, rapid deployable)

Coordination

Standardized coordination strategy,
financing, operations, monitoring

Collaboration

Expanded networks for
collaborative surveillance,
community protection, clinical
care, access to countermeasures

ระบบการทำงานประกอบด้วย 3 หัวข้อหลัก ได้แก่ สมรรถนะ (Capacity)
การประสานงาน (Coordination) และการทำงานร่วมกัน (Collaboration)
สมรรถนะคือประสิทธิภาพในการแจ้งเหตุและการตอบสนองของทีมปฏิบัติงาน
ทั้งในด้านความสอดคล้องกัน การปรับกระบวนการทำงานที่รวดเร็ว

ระบบของการประสานงาน (Coordination) อธิบายตามแผนผังในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของชาติและประชาชาติ
ด้านโครงสร้างสุขภาพ มีรายละเอียดในภาพที่ 6

ระบบการประสานงานในภาวะฉุกเฉิน (Emergency coordination) เป็นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการเตือนภัยสาธารณสุขและการทำงานของทีมตอบสนองโดยการทำงานภายใต้ความสอดคล้องกัน และการปรับกระบวนการทำงานที่รวดเร็ว มีการเชื่อมโยงแผนงานต่างๆ คือ การเตรียมความพร้อม การป้องกัน การลดความเสี่ยง และการบริหารความพร้อม การปรับระดับการตอบสนองสามารถเทียบได้จากมาตรฐานการเตรียมความพร้อมในการตอบสนองภาวะฉุกเฉิน ประกอบด้วย การสนับสนุนงานในความพร้อมด้านต่าง ๆ คือ การเฝ้าระวังร่วมกัน (Collaborative surveillance) การป้องกันชุมชน (Community protection) การเข้าถึงมาตรการในการตอบโต้ (Access to countermeasures) และการพยาบาลทางคลินิก (Clinical care)

3. การจัดหาเงินทุน (Financing)

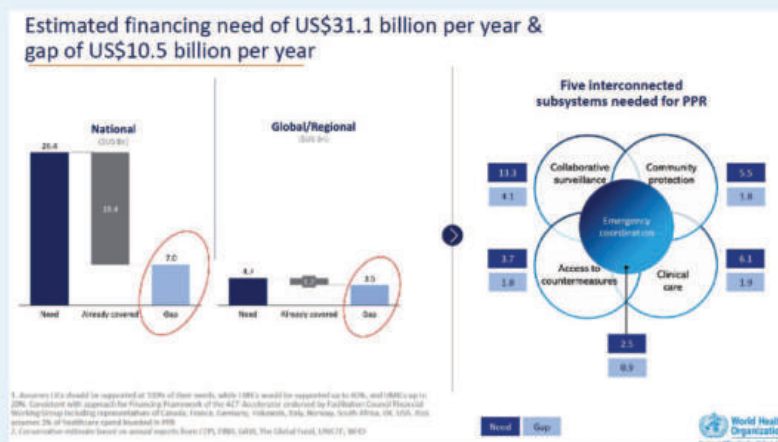
Financing

Predictable Financing for Preparedness
Coordinating financing platform (domestic + Int'l)

Rapidly Scalable Financing for Response
Expanded Contingency fund for Emergencies

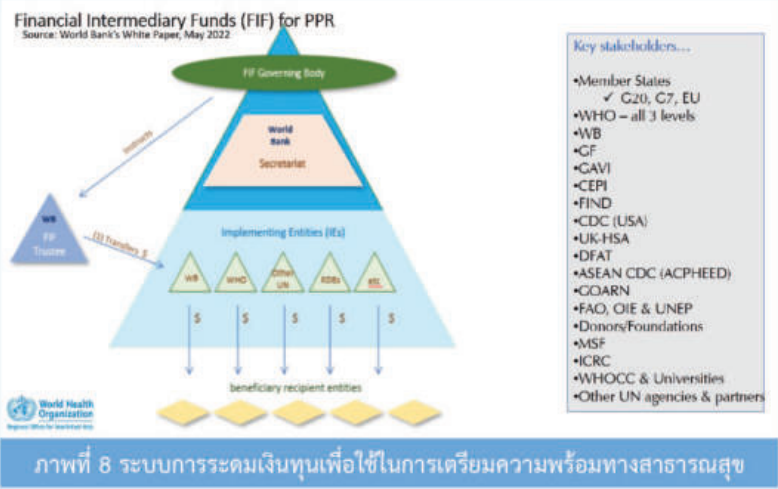
Catalytic, gap-filling funding
New Financial Intermediary Fund (FIF)

การจัดการเงินทุนในการรับมือทางสาธารณสุขในอนาคตต้องคาดการณ์ได้
และมีความยืดหยุ่นของวงเงินที่ตอบสนองได้รวดเร็ว

ภาพที่ 7 ตัวอย่างค่าใช้จ่ายในการตอบโต้โรคระบาดโควิด-19 รายปี และงบจัดสรรที่ใช้ในระบบการปฏิบัติงาน

องค์การอนามัยโลกจึงมีข้อเสนอแนวคิดเรื่องการจัดตั้งกองทุนกลาง (Financial intermediate fund หรือ FIF) เพื่อช่วยให้สามารถเข้าถึงเงินทุนที่สามารถดึงมาใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินได้ทันที ภายใต้การบริหารธุรกรรมของธนาคารโลก โดยได้รับเงินจากภาคีร่วมเป็นรายปี และสะสมเพิ่มจำนวนต่อไปโดยมีเป้าในปีแรกคือวงเงิน 10.5 พันล้านเหรียญ ที่แสดงในภาพที่ 7 ในวงเงินที่เป็นค่าความแตกต่าง (Gap) รายปี โครงสร้างของ FIF อธิบายในภาพที่ 8

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (จากการติดตามประเทศในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์)

- ระบบการบริหารจัดการ ต้องทำงานร่วมกันทั้งคณะบริหารของรัฐบาล และองค์ประกอบของสังคมทุกภาคส่วน
- งานสาธารณสุขมูลฐานที่ปรับความยืดหยุ่นได้ รวมถึงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขชุมชน
- ระบบสาธารณสุขที่สามารถยืดหยุ่นได้ในการปรับเปลี่ยนการดูแลทางสุขภาพ การให้การดูแลในชุมชน หรือที่บ้าน การแพทย์ทางไกล การย้ายการรักษาต่อเนื่อง
- การทำงานร่วมกันของภาครัฐและเอกชน
- การกักกันผู้ป่วย และมาตรการทางสาธารณสุข รวมถึงการสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน
- การสื่อสารความเสี่ยงและการบริหารข้อมูลข่าวสาร และการสร้างความเชื่อใจ การยอมรับฟังคำแนะนำต่างๆ
- การเฝ้าระวังและการติดตามข่าวกรอง ผ่านสื่อดิจิทัล การแบ่งปันข้อมูลทางพันธุวิทยาของไวรัส
- การดูแลด้านจิตสังคมและการสนับสนุน ซึ่งมีความละเอียดอ่อนในช่วงเริ่มต้นของภาวะฉุกเฉิน
- ภาคการผลิตในพื้นที่ และการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ต่างๆอย่างเท่าเทียมกัน
- ความสามารถในการวิจัยและพัฒนา การประสานงานในการรักษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่

บทสรุป

- ยังไม่สามารถกล่าวได้ว่าสถานการณ์มาถึงจุดสิ้นสุด และยังไม่สามารถคาดการณ์ในอนาคตได้
- ความพยายามในการเตรียมความพร้อมในระดับนานาชาติยังคงดำเนินต่อไป
- ปัจจัยแห่งความสำเร็จในระดับชาติยังคงต้องมีความพยายามต่อไป

การสัมมนาวิชาการประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2566

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 ฝ่ายวิจัยและพัฒนา จัดสัมมนาวิชาการประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2566 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทิวิชญ์ ตันทวนิช อาจารย์ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นวิทยากรพิเศษบรรยายในเรื่อง “แมงกะพรุนกล่อง (Box Jellyfish) ในประเทศไทย” ณ ห้องประชุม ชั้น 2 ตึกอำนวยการสถานเสาวภา

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2566 ฝ่ายวิจัยและพัฒนา จัดสัมมนาวิชาการประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2566 โดยมี นางสาวสุนุชชา สุนทรารชุน ผู้เชี่ยวชาญ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ 8 นำเสนอเรื่อง “Development and evaluation of m-house SYBR Green real time PCR for the detection of viral pathogens and venomous snakes” ณ ห้องประชุม ชั้น 2 ตึกอำนวยการสถานเสาวภา

แนะนำบุคลากรใหม่สถานเสาวภา
(ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2566)

นายธนพนต์ สัมพันธ์สุขศรี (มาท)
นายช่างเครื่องกล 2
ฝ่ายสนับสนุนอาคารและเครื่องจักรกล

ประชุมตรวจรับงานจ้างออกแบบโรงงานผลิตยาชีววัตถุและยาปราศจากเชื้อ สถานเสาวภา สภากาชาดไทย งวดที่ 3

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566 นายภูมิ จันทรตรี ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานเสาวภา ฝ่ายบริหาร เป็นประธานในการประชุมตรวจรับงานจ้างออกแบบโรงงานผลิตยาชีววัตถุและยาปราศจากเชื้อ สถานเสาวภา สภากาชาดไทย งวดที่ 3 ออกแบบโดย บริษัท ฟาร์มาแพค แพลน เทคโนโลยี จำกัด ณ ห้องประชุม ชั้น 2 ตึกอำนวยการสถานเสาวภา

สถานเสาวภา สภากาชาดไทย

1871 ถนนพระราม 4 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน

กรุงเทพฯ 10330

หมายเลขโทรศัพท์ 0 2252 0161 - 4 หรือ 0 2252 0167

หมายเลขโทรสาร 0 2254 0212

www.saovabha.org

e-mail : info@saovabha.org

ติดตามอ่านสารสถานเสาวภาได้ที่

<https://www.saovabha.org/ebook/Ebook/news>

หรือ สแกนคิวอาร์โค้ด

 สถานเสาวภา สภากาชาดไทย : Queen Saovabha Memorial Institute

 Snake Farm QSMI - สวนงู สถานเสาวภา